

Geografia na przestrzeni wieków
Tradycja i współczesność

Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej
Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Geografia na przestrzeni wieków Tradycja i współczesność

*Profesorowi Antoniemu Jackowskiemu
w 80. rocznicę urodzin*

pod redakcją
Elżbiety Bilskiej-Wodeckiej i Izabeli Sołjan

Kraków 2015

Publikację wydano ze środków Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ

Redakcja tomu: Elżbieta Bilaska-Wodecka, Izabela Sołjan

Recenzenci: dr hab. Jarosław Balon; prof. dr hab. Bolesław Domański; prof. dr hab. Zygmunt Górka; dr hab. Krzysztof Gwosdz; prof. dr hab. Kazimierz Krzemień; dr hab. Anna Michno; dr hab. Wojciech Mruk; dr hab. Michał Paszkowski; dr hab. Bogdan Włodarczyk, prof. UŁ; dr hab. Andrzej Zborowski

Adiustacja: Zofia Smęda, Dorota Trzcinka

Współpraca: Iwona Hodorowicz, Justyna Liro, Łukasz Mróz

Tłumaczenie na język angielski: Grzegorz Zębik

Projekt typograficzny, skład i przygotowanie książki do druku: Małgorzata Ciemborowicz,

Alicja Marciniak-Nowak –Pracownia Wydawnicza IGiGP UJ

Projekt okładki: Małgorzata Ciemborowicz

© Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Wydanie I, Kraków 2015

All rights reserved

ISBN 978-83-64089-12-1

Wydawca:

Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

ul. Gronostajowa 7, 30–387 Kraków, Polska

tel. +48 12 664 52 50, fax +48 12 664 53 85

www.geo.uj.edu.pl

Druk:

Poligrafia Salezjańska

ul. Bałuckiego 8, 30-306 Kraków, Polska

tel. +48 12 266 40 00

<http://poligrafia.salezjanie.net>

Spis treści

Od Redakcji	9
Słowo wstępne JM Rektora UJ prof. dr hab. Wojciecha Nowaka	10
Geografia w życiu Profesora Antoniego Jackowskiego	11
Publikacje prof. dr. hab. Antoniego Jackowskiego	19

IMPRESJE GEOGRAFICZNE

<i>Danuta Ptaszycka-Jackowska</i>	
Przez morza i oceany	53
Across the ocean and the sea	53
<i>Franciszek Ziejka</i>	
Z Juliuszem Słowackim do Ziemi Świętej	65
To the Holy Land with Juliusz Słowacki	65
<i>Jacek Ormicki</i>	
Moja geografia	81
My geography	81

HISTORIA GEOGRAFII

<i>Wiesław Maik</i>	
Geografia człowieka na przełomie wieków	101
Human geography at the turn of the 21st century	101
<i>Stanisław Liszewski</i>	
Rozwój organizacyjny geografii polskiej na przełomie XX i XXI wieku	111
Organizational development of geography in Poland at the turn of the 21st century	111
<i>René Matlovič</i>	
Preszowski ośrodek geograficzny – tradycja i współczesność	131
Geography at the University of Presov (Slovakia) – tradition and modernity	131
<i>Tomasz Wites</i>	
Wkład polskich badaczy w poznanie naukowe Syberii. Tradycja i współczesność	153
The Polish work contribution to research in Siberia – tradition and modernity	153

<i>Mariola Tracz</i>	
Geografia w szkołach średnich w zaborze austriackim w okresie autonomii (1868–1914)	167
Geography in secondary schools in Austrian-occupied southern Poland in the Period of Autonomy (1868–1914)	167
<i>Tadeusz Palmowski</i>	
Wspólnota polska w Kaliningradzie	187
The Polish community in Kaliningrad (Russia)	187
<i>Marek Sobczyński</i>	
Kształtowanie się granicy politycznej w Karkonoszach	197
The evolving national border along the Karkonosze mountain range	197
<i>Małgorzata Taborska</i>	
Terminologia najwcześniejszych polskojęzycznych map globusowych	213
Place names used on early Polish-language globes.	213
<i>Małgorzata Luc, Jacek Kozak, Krzysztof Ostafin, Natalia Kolecka, Dominik Kaim, Piotr Trzepacz</i>	
Historia dwóch map	225
Story of two maps	225

GEOGRAFIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA

<i>Izabella Łęcka</i>	
Technika tygla sił – nowa propozycja metodologiczna na pograniczu geografii i nauk o zarządzaniu	239
The “crucible of forces” method – a new methodological approach on the boundary between geography and management science	239
<i>Przemysław Śleszyński</i>	
Wpływ rozbudowy infrastruktury drogowej finansowanej ze środków unijnych na procesy osadniczo-urbanizacyjne w Polsce (2004–2012)	253
Impact of road infrastructure development financed by EU funds on settlement-urbanization processes in Poland (2004–2012)	253
<i>Piotr Trzepacz</i>	
Toponimy i eponimy w nazewnictwie portów lotniczych Europy	267
Toponyms and eponyms of airports in Europe	267

GEOGRAFIA TURYZMU

<i>Jan Łoboda</i>	
Niektóre problemy rozwoju turystycznej przestrzeni kosmicznej	287
Selected issues in space tourism development	287

<i>Andrzej Richling</i>	
O istocie krajobrazu rekreacyjnego i turystycznego	299
On the nature of the leisure and tourist landscape	299

<i>Beata Meyer</i>	
Środowiskowe aspekty kształtowania przestrzeni turystycznej w miastach (na przykładzie Szczecina)	309
Environmental aspects of creating tourist spaces in cities on the example of Szczecin	309

<i>Łukasz Quirini-Popławski</i>	
Organizacja lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze Beskidów Wschodnich w latach 1944–1991	325
Health spa network in the Eastern Beskidy mountain region in the period 1944–1991	325

<i>Wioletta Kamińska, Mirosław Mularczyk</i>	
Wyniki badań ankietowych aktywności turystycznej studentów wybranych szkół wyższych w Polsce w 2014 roku	349
Survey study results – college students as tourists in Poland in 2014	349

GEOGRAFIA RELIGII I PIELGRZYMOWANIE

<i>ks. Maciej Ostrowski</i>	
Znaczenie ośrodków pielgrzymkowych w budowaniu tożsamości chrześcijańskiej i kulturowej	373
The importance of pilgrimage centers in the formation of a Christian and cultural identity	373

<i>o. Jan Pach OSPPE</i>	
Pielgrzymowanie wrastaniem w świętość.	385
Pilgrimages as a road to holiness	385

<i>Marta Michalska</i>	
Pielgrzymka jako zjawisko społeczne – przemiany uwarunkowań pieszego pielgrzymowania	397
The pilgrimage as a social phenomenon – the changing determinants of walking pilgrimages	397

<i>ks. Jan Górecki</i>	
Pielgrzymowanie mieszkańców pogranicza do Matki Bożej Frydeckiej.	411
Pilgrimages of Polish–Czech border residents to Our Lady of Frydek	411

<i>Małgorzata Durydiwka</i>	
Przestrzenie sakralne i sposoby ich wykorzystania we współczesnej turystyce	431
Sacred spaces and ways of using them in contemporary tourism	431

<i>Andrzej Kowalczyk</i>	
Sposoby przedstawiania miejsc kultu religijnego na mapach turystycznych i planach	445
Methods of presenting religious sites on tourist maps.	445
<i>Justyna Liro, Maciej Liro</i>	
Sanktuaria w Kalwarii Zebrzydowskiej, Odporyszowie i Tuchowie na historycznych mapach austriackich	457
Historical maps as a potential source of information on the cultural landscape.	
Case study – the Polish towns of Kalwaria Zebrzydowska, Odporyszów, and Tuchów	457
<i>Robert Pawlusiński, Mirosław Mika</i>	
Miejsce turystyki religijnej w krajowych i regionalnych programach rozwoju turystyki w Polsce – kierunki i cele działań	465
Religious tourism in national and regional tourism development programs in Poland – directions and objectives	465
<i>Lucyna Przybylska</i>	
Rozwój i zróżnicowanie przestrzenne Orszaku Trzech Króli w Polsce	481
Development and regional geography of the Cavalcade of the Three Kings	481
<i>Grażyna Holly</i>	
Krzyże i kapliczki przydrożne na pograniczu polsko-słowacko-ukraińskim	493
Wayside crosses and chapels along the Polish-Slovak and Polish-Ukrainian borders	493
<i>Ewa Klima, Anita Wolaniuk</i>	
Specyfika łódzkiej religijności	513
Unique nature of religiosity in the Lodz urban region	513
<i>Iwona Jażewicz</i>	
Papieski Szlak Kajakowy Słupią produktem turystycznym Pomorza	531
Papal Kayaking Trail along the Słupia River – a tourism product in the Pomerania region	531
<i>Eugeniusz Rydz</i>	
Kalwaria Wielewska jako miejsce pielgrzymkowe	545
Kalwaria Wielewska as a pilgrimage place	545
<i>Elżbieta Bilka-Wodecka, Izabela Sołjan</i>	
Turystyka religijna w Krakowie na przykładzie ośrodków kultu Kościoła rzymskokatolickiego	557
Religious tourism in Kraków – case study of Roman Catholic centers of worship	557